ส่วนที่หนึ่ง กระบวนพิจารณาคดีอาญา · ประกันตัว

ศาลไม่ให้ประกันตัว ทำอย่างไรต่อ

เมื่อศาลสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว หน้านี้อธิบายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 107 ถึงมาตรา 109 และมาตรา 119 ทวิ ว่าศาลไม่ให้ประกันได้ด้วยเหตุใด อุทธรณ์คำสั่งอย่างไร ยื่นคำร้องใหม่ให้ได้ผลอย่างไร คำสั่งเพิกถอนการปล่อยชั่วคราวต่างจากคำสั่งไม่อนุญาตอย่างไร และวันที่ถูกขังหักออกจากโทษหรือไม่

ปรับปรุงล่าสุด 22 พฤศจิกายน 2569 · ผู้รับผิดชอบเนื้อหา เอกสยาม ชัยศร ที่ปรึกษากฎหมาย

> เนื้อหานี้เป็นข้อมูลกฎหมายทั่วไป ไม่ใช่ความเห็นทางกฎหมายเฉพาะกรณี การพิจารณาแต่ละเรื่องต้องอาศัยข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานของเรื่องนั้น ฉบับออนไลน์ที่ปรับปรุงล่าสุดอยู่ที่ https://eksiamcriminallaw.com/bail/refused/

สาระสำคัญ

- กฎหมายวางหลักว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยทุกคนพึงได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว[1] ศาลสั่งไม่อนุญาตได้เฉพาะเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อตามห้าเหตุในมาตรา 108/1 และต้องแสดงเหตุผลเป็นหนังสือ[2]
- คำสั่งไม่อนุญาตของศาลชั้นต้นอุทธรณ์ไปศาลอุทธรณ์ได้ และคำสั่งไม่อนุญาตของศาลอุทธรณ์อุทธรณ์ไปศาลฎีกาได้[3]
- คำสั่งของศาลอุทธรณ์ที่ไม่อนุญาตยืนตามศาลชั้นต้นเป็นที่สุด แต่ไม่ตัดสิทธิยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวใหม่
- คำร้องใหม่ที่ได้ผลต้องตอบเหตุผลในคำสั่งเดิม เช่น เปลี่ยนหลักประกัน เพิ่มเอกสาร หรือเสนอเงื่อนไขและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
- คำสั่งเพิกถอนการปล่อยชั่วคราวและคำสั่งไม่ไต่สวนคำร้อง เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกา ช่องทางที่ใช้จึงต่างจากการอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาต
- ผู้ที่ไม่ได้ประกันตัวและต่อมาถูกพิพากษาจำคุก ได้หักวันที่ถูกคุมขังออกจากโทษ เว้นแต่คำพิพากษาจะกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น[4]

เหตุที่ศาลไม่ให้ประกันตัว และปัจจัยที่ศาลชั่ง

เมื่อศาลไม่ให้ประกันตัว ผู้ร้องขอมีสองช่องทาง คืออุทธรณ์คำสั่งไปศาลสูงตามมาตรา 119 ทวิ และยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวใหม่ที่ตอบเหตุผลของคำสั่งเดิม ก่อนเลือกช่องทาง ต้องอ่านเหตุผลในคำสั่งก่อน เพราะหลักตั้งต้นของกฎหมายไทยคือผู้ต้องหาหรือจำเลยทุกคนพึงได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว[5] และ

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

การไม่อนุญาตทำได้เฉพาะเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อตามห้าเหตุในมาตรา 108/1 เท่านั้น หน้านี้เป็นส่วนหนึ่งของหัวข้อประกันตัวผู้ต้องหา

> ตัวบท · ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๗
>
> เมื่อได้รับคำร้องให้ปล่อยชั่วคราว ให้เจ้าพนักงานหรือศาลรีบสั่งอย่างรวดเร็วและ**ผู้ต้องหาหรือจำเลยทุกคนพึงได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว** โดยอาศัยหลักเกณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๘/๑ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๓ และมาตรา ๑๑๓/๑
>
> คำสั่งให้ปล่อยชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าวโดยทันที

> ตัวบท · ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๘/๑
>
> การสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราว **จะกระทำได้ต่อเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้**
>
> (๑) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะหลบหนี
>
> (๒) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน
>
> (๓) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปก่อเหตุอันตรายประการอื่น
>
> (๔) ผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันไม่น่าเชื่อถือ
>
> (๕) การปล่อยชั่วคราวจะเป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อการสอบสวนของเจ้าพนักงานหรือการดำเนินคดีในศาล
>
> **คำสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราวต้องแสดงเหตุผล** และต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยและผู้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว**ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว**

เหตุไม่อนุญาตตามมาตรา 108/1 ผูกกับความเสี่ยงห้าประการ คือ หลบหนี ยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน ก่อเหตุอันตรายประการอื่น ผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันไม่น่าเชื่อถือ และการปล่อยจะเป็นอุปสรรคหรือก่อความเสียหายต่อการสอบสวนของเจ้าพนักงานหรือการดำเนินคดีในศาล ความหนักเบาแห่งข้อหาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ศาลพิจารณาประกอบตามมาตรา 108 ส่วนเหตุไม่อนุญาตต้องผ่านเกณฑ์ "มีเหตุอันควรเชื่อ" ของมาตรา 108/1

มาตรา 108/1 วรรคสองบังคับให้คำสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราวแสดงเหตุผล และให้แจ้งเหตุผลให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยและผู้ยื่นคำร้องทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

มาตรา 108 วรรคหนึ่งกำหนดเจ็ดปัจจัยที่ต้องพิจารณาประกอบในการวินิจฉัยคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว[6] ความหนักเบาแห่งข้อหาเป็นปัจจัยหนึ่งในเจ็ดปัจจัยตามมาตรา 108 วรรคหนึ่ง (1) คำร้องขอปล่อยชั่วคราวจึงควรมีข้อเท็จจริงที่ตอบปัจจัยข้ออื่นด้วย

> ตัวบท · ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๘
>
> ในการวินิจฉัยคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว **ต้องพิจารณาข้อเหล่านี้ประกอบ**
>
> (๑) ความหนักเบาแห่งข้อหา
>
> (๒) พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงใด
>
> (๓) พฤติการณ์ต่าง ๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร
>
> (๔) เชื่อถือผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันได้เพียงใด
>
> (๕) **ผู้ต้องหาหรือจำเลยน่าจะหลบหนีหรือไม่**
>
> (๖) ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวมีเพียงใดหรือไม่
>
> (๗) ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องขังตามหมายศาล ถ้ามีคำคัดค้านของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ โจทก์ หรือผู้เสียหาย แล้วแต่กรณี ศาลพึงรับประกอบการวินิจฉัยได้
>
> เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลอาจรับฟังข้อเท็จจริง รายงานหรือความเห็นของเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการนั้นเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งคำร้องด้วยก็ได้
>
> ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่หรือเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติ หรือในกรณีที่ผู้นั้นยินยอมจะสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการหลบหนี หรือภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น แต่ถ้าผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีอายุไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ แม้ผู้นั้นยินยอม จะสั่งให้ใช้อุปกรณ์ดังกล่าวได้ต่อเมื่อผู้นั้นมีพฤติการณ์ที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่นอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุสมควรประการอื่น

ปัจจัยเจ็ดข้อของมาตรา 108 วรรคหนึ่ง ได้แก่ ความหนักเบาแห่งข้อหา พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงใด พฤติการณ์ต่าง ๆ แห่งคดี ความน่าเชื่อถือของผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกัน ความน่าจะหลบหนี ภัยอันตรายหรือความเสียหายจากการปล่อยชั่วคราว และคำคัดค้านของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ โจทก์ หรือผู้เสียหายในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องขังตามหมายศาล มาตรา 108 วรรคหนึ่งใช้ถ้อยคำว่า "ต้องพิจารณาข้อเหล่านี้ประกอบ" ส่วนเหตุที่สั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราวได้มีห้าเหตุตามมาตรา 108/1

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

ในคดีที่อัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปี มาตรา 109 บังคับให้ศาลถามพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือโจทก์ว่าจะคัดค้านหรือไม่ก่อนสั่งคำร้องที่ยื่นระหว่างสอบสวนหรือระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น ถ้าถามไม่ได้โดยมีเหตุอันควร ศาลงดการถามได้แต่ต้องบันทึกเหตุไว้[7] พยานสำคัญที่อาจได้รับภัยอันตรายจากการปล่อยตัวก็คัดค้านได้เองตามมาตรา 108/2 และพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลที่รับคำคัดค้านต้องพิจารณาทันที[8] ข้อเท็จจริงที่ครอบครัวเตรียมจึงควรตอบความเสี่ยงที่ฝ่ายคัดค้านจะยกขึ้นตามมาตรา 108/1 นอกเหนือจากการแสดงหลักประกัน

ความเห็นของสำนักงาน

คำร้องขอประกันตัวที่สำนักงานจัดทำ แยกตอบปัจจัยตามมาตรา 108 ทีละข้อ และตอบเหตุตามมาตรา 108/1 ที่ฝ่ายคัดค้านน่าจะยกขึ้น เช่น แสดงทะเบียนบ้านและสัญญาเช่าที่พักเพื่อตอบความเสี่ยงหลบหนี แสดงว่าพยานหลักฐานสำคัญอยู่ในความครอบครองของพนักงานสอบสวนแล้วเพื่อตอบความเสี่ยงยุ่งเหยิงพยานหลักฐาน และเสนอเงื่อนไขรายงานตัวหรือการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เองเมื่อข้อหามีอัตราโทษสูง คำร้องที่ระบุเพียงว่า “ผู้ต้องหาไม่มีพฤติการณ์หลบหนี” โดยไม่มีเอกสารประกอบ มักไม่ช่วยให้ศาลมีข้อมูลพอจะสั่งอนุญาต หนังสือแจ้งเหตุผลตามมาตรา 108/1 วรรคสองเป็นเอกสารแรกที่สำนักงานขอดูเมื่อครอบครัวติดต่อหลังศาลไม่ให้ประกันตัว เพราะเหตุผลที่ระบุไว้กำหนดว่าคำร้องใหม่ต้องตอบเรื่องใด และอุทธรณ์คำสั่งต้องโต้แย้งเรื่องใด

อุทธรณ์คำสั่งไม่ให้ประกันตัวตามมาตรา 119 ทวิ

เมื่อศาลชั้นต้นสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ผู้ร้องขอยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไปยังศาลอุทธรณ์ได้ และถ้าศาลอุทธรณ์เป็นผู้สั่งไม่อนุญาต ให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกา ศาลชั้นต้นที่รับคำร้องต้องรีบส่งคำร้องพร้อมสำนวนหรือสำเนาสำนวนเท่าที่จำเป็นไปให้ศาลสูงพิจารณาและมีคำสั่งโดยเร็ว[9]

> ตัวบท · ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๑๙ ทวิ
>
> ในกรณีที่ศาลสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว **ผู้ร้องขอมีสิทธิยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้** ดังต่อไปนี้
>
> (๑) คำสั่งของศาลชั้นต้น ให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์
>
> (๒) คำสั่งของศาลอุทธรณ์ ให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกา
>
> ให้ศาลชั้นต้นที่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งรีบส่งคำร้องดังกล่าวพร้อมด้วยสำนวนความ หรือสำเนาสำนวนความเท่าที่จำเป็นไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณา และมีคำสั่งโดยเร็ว
>
> คำสั่งของศาลอุทธรณ์ที่ไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวยืนตามศาลชั้นต้น**ให้เป็นที่สุด** แต่ทั้งนี้ **ไม่ตัดสิทธิที่จะยื่นคำร้องให้ปล่อยชั่วคราวใหม่**

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

มาตรา 119 ทวิ ใช้กับ "กรณีที่ศาลสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว" เท่านั้น คำสั่งอื่นในกระบวนการปล่อยชั่วคราว เช่น คำสั่งไม่ไต่สวนคำร้อง หรือคำสั่งเพิกถอนการปล่อยชั่วคราวที่ให้ไปแล้ว ศาลฎีกาถือว่าเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา ซึ่งมาตรา 196 ห้ามอุทธรณ์จนกว่าจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในประเด็นสำคัญ[10]

> คำวินิจฉัยของศาล · คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4829/2553[11]
>
> จำเลยขอให้ศาลไต่สวนเพื่อประกอบคำร้องขอปล่อยชั่วคราว ศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวและยกคำร้องขอให้ไต่สวน จำเลยอุทธรณ์เฉพาะคำสั่งยกคำร้องขอให้ไต่สวน ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าการไม่ไต่สวนสืบเนื่องจากดุลพินิจไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวตามมาตรา 108 จึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา 196
>
> > “การที่ศาลชั้นต้นไม่ไต่สวนคำร้องของจำเลยที่ 2 เพื่อประกอบการพิจารณาขอให้ปล่อยชั่วคราว ก็สืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้ปล่อยจำเลยที่ 2 ชั่วคราว ซึ่งเป็นดุลพินิจของศาลชั้นต้นที่จะพิจารณาโดยอาศัยหลักเกณฑ์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 108”

ในคดีนี้ ศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวและยกคำร้องขอให้ไต่สวน จำเลยอุทธรณ์เฉพาะคำสั่งยกคำร้องขอให้ไต่สวน ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าคำสั่งนั้นเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ไม่ทำให้คดีเสร็จสำนวน จึงต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา 196 ส่วนคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ตัวบทให้อุทธรณ์คำสั่งได้ตามมาตรา 119 ทวิ

ยื่นคำร้องขอประกันตัวใหม่ และขอประกันตัวหลังศาลพิพากษา

มาตรา 119 ทวิ วรรคท้ายบัญญัติว่าคำสั่งของศาลอุทธรณ์ที่ไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวยืนตามศาลชั้นต้นให้เป็นที่สุด แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะยื่นคำร้องให้ปล่อยชั่วคราวใหม่ คำร้องใหม่จึงไม่ถูกห้ามแม้ศาลอุทธรณ์ยืนคำสั่งไม่อนุญาตแล้ว และตัวบทในหมวดการปล่อยชั่วคราวไม่ได้จำกัดจำนวนครั้งของคำร้องใหม่ไว้

คำร้องใหม่ที่ได้ผลต้องตอบเหตุผลที่ศาลระบุไว้ในคำสั่งเดิมตามมาตรา 108/1 วรรคสอง ถ้าเหตุคือหลักประกันไม่น่าเชื่อถือ คำร้องใหม่ควรเปลี่ยนหลักประกันหรือเพิ่มเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ ถ้าเหตุคือเกรงจะหลบหนี คำร้องใหม่ควรเสนอเงื่อนไขรายงานตัว ซึ่งมาตรา 108 วรรคสามให้เจ้าพนักงานหรือศาลกำหนดได้ หรือเสนอให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสั่งได้ในกรณีที่ผู้นั้นยินยอม ส่วนผู้ที่อายุไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ ศาลสั่งให้ใช้อุปกรณ์ได้เฉพาะเมื่อมีพฤติการณ์ที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่นอย่างร้ายแรงหรือมีเหตุสมควรประการอื่น ถ้าเหตุคือการปล่อยจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวน คำร้องใหม่ที่ยื่นหลังพนักงานสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเสร็จแล้วมีข้อเท็จจริงใหม่ที่ตอบเหตุนั้นโดยตรง วงเงินและชนิดของหลักประกันที่เสนอใหม่อธิบายไว้ในหน้าประกันตัวกี่บาท

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

เมื่อศาลอ่านคำพิพากษาลงโทษจำคุกแล้วแต่ยังไม่ได้ส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา คำร้องขอปล่อยชั่วคราวระหว่างอุทธรณ์หรือฎีกายื่นต่อศาลชั้นต้นตามมาตรา 106 (4) ศาลชั้นต้นสั่งอนุญาตเองได้ ถ้าไม่เห็นสมควรต้องรีบส่งคำร้องพร้อมสำนวนให้ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาสั่ง เมื่อศาลส่งสำนวนไปแล้ว ยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้นหรือต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาก็ได้ตามมาตรา 106 (5) และถ้ายื่นต่อศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นต้องรีบส่งคำร้องไปให้ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาสั่ง[12] ข้อเท็จจริงในชั้นนี้ต่างจากชั้นสอบสวน เพราะศาลมีคำพิพากษาลงโทษแล้ว ความหนักเบาแห่งข้อหาและพยานหลักฐานตามมาตรา 108 (1) และ (2) ถูกประเมินจากคำพิพากษา คำร้องจึงต้องแสดงข้อต่อสู้ในอุทธรณ์ที่มีน้ำหนักประกอบด้วย

ศาลเพิกถอนการปล่อยชั่วคราวที่ให้ไปแล้ว

การปล่อยชั่วคราวที่ได้รับแล้วอาจถูกเพิกถอนได้ เมื่อมีพยานหลักฐานว่าผู้ถูกปล่อยชั่วคราวข่มขู่พยานหรือไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งจนอาจหลบหนี ศาลสั่งเพิกถอนโดยอาศัยหลักเกณฑ์ของมาตรา 108 และศาลฎีกาถือว่าคำสั่งเพิกถอนเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาตามมาตรา 196 และไม่ถือว่าเป็นคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวตามมาตรา 119 ทวิ

> คำวินิจฉัยของศาล · คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 107/2537[13]
>
> ศาลชั้นต้นเพิกถอนการปล่อยชั่วคราวจำเลยหลังพนักงานสอบสวนยื่นรายงานว่าจำเลยข่มขู่และจ้างวานพยานให้กลับคำให้การ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าคำสั่งเพิกถอนการปล่อยชั่วคราวเป็นดุลพินิจตามหลักเกณฑ์มาตรา 108 และเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา 196 และไม่ถือว่าเป็นคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวตามมาตรา 119 ทวิ
>
> > “คำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้เพิกถอนการปล่อยชั่วคราว ถือเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 196 ซึ่งเป็นดุลพินิจของศาลชั้นต้นที่จะพิจารณาโดยอาศัยหลักเกณฑ์แห่งมาตรา 108 และไม่ถือว่าเป็นคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวตามมาตรา 119 ทวิ”

คำพิพากษาฉบับนี้แสดงว่าการเพิกถอนการปล่อยชั่วคราวผูกกับพฤติการณ์ของผู้ถูกปล่อยหลังได้รับอนุญาต และจำเลยไม่อาจใช้ช่องทางอุทธรณ์ตามมาตรา 119 ทวิ ซึ่งใช้กับคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว คำพิพากษานี้เป็นคำพิพากษาก่อนการแก้ไขมาตรา 108 และการเพิ่มมาตรา 108/1 จึงใช้ได้ในส่วนหลักเรื่องประเภทของคำสั่ง

หลักนี้ยังเป็นแนวของศาลฎีกาในคดีช่วงหลัง คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3594/2557[14] วินิจฉัยว่าคำสั่งเพิกถอนการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาซึ่งไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งและอาจหลบหนี เป็นดุลพินิจตาม

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

หลักเกณฑ์มาตรา 108 และเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ต้องห้ามอุทธรณ์ฎีกาตามมาตรา 196 เช่นเดียวกัน ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวจึงควรปฏิบัติตามเงื่อนไขทุกข้อและมาตามนัดทุกครั้ง เพราะเมื่อถูกเพิกถอนแล้ว ทางแก้อยู่ที่การยื่นคำร้องใหม่ที่ตอบเหตุของการเพิกถอน ความรับผิดของผู้ประกันและการคืนหลักประกันที่วางไว้อธิบายไว้ในหน้าเงินประกันตัวได้คืนไหม

ผลของการไม่ได้ประกันตัว: วันที่ถูกขังหักออกจากโทษหรือไม่

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 22 วางหลักว่าโทษจำคุกเริ่มแต่วันมีคำพิพากษา และถ้าผู้ต้องคำพิพากษาถูกคุมขังก่อนศาลพิพากษา ให้หักจำนวนวันที่ถูกคุมขังออกจากระยะเวลาจำคุก เว้นแต่คำพิพากษาจะกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น[15]

> ตัวบท · ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๒
>
> โทษจำคุก ให้เริ่มแต่วันมีคำพิพากษา แต่ถ้าผู้ต้องคำพิพากษาถูกคุมขังก่อนศาลพิพากษา **ให้หักจำนวนวันที่ถูกคุมขังออกจากระยะเวลาจำคุกตามคำพิพากษา** เว้นแต่คำพิพากษานั้นจะกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น
>
> ในกรณีที่คำพิพากษากล่าวไว้เป็นอย่างอื่น โทษจำคุกตามคำพิพากษาเมื่อรวมจำนวนวันที่ถูกคุมขังก่อนศาลพิพากษาในคดีเรื่องนั้นเข้าด้วยแล้ว ต้องไม่เกินอัตราโทษขั้นสูงของกฎหมายที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่ได้กระทำลงนั้น ทั้งนี้ ไม่เป็นการกระทบกระเทือนบทบัญญัติในมาตรา ๙๑

หลักนี้ให้นำจำนวนวันที่ถูกขังระหว่างสอบสวนและระหว่างพิจารณาไปหักออกจากโทษจำคุก เว้นแต่คำพิพากษาจะกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น และวรรคสองกำหนดว่า เมื่อคำพิพากษากล่าวไว้เป็นอย่างอื่น โทษจำคุกตามคำพิพากษารวมกับจำนวนวันที่ถูกคุมขังก่อนศาลพิพากษาในคดีเรื่องนั้นต้องไม่เกินอัตราโทษขั้นสูงที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

> คำวินิจฉัยของศาล · คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4451-4453/2564[16]
>
> จำเลยถูกขังระหว่างสอบสวนและระหว่างพิจารณาซ้อนกันหลายคดี ศาลฎีกาวินิจฉัยว่ามาตรา 22 วรรคแรกไม่ได้บังคับให้หักวันคุมขังทุกกรณี ศาลมีดุลพินิจไม่หักได้แต่ต้องกล่าวไว้ในคำพิพากษา เมื่อหักวันคุมขังในคดีกลุ่มอื่นแล้ว การไม่หักซ้ำในคดีนี้เป็นการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสม
>
> > “ป.อ. มาตรา 22 วรรคแรก ไม่ได้บัญญัติให้ศาลต้องหักจำนวนวันที่ถูกคุมขังออกจากระยะเวลาจำคุกตามคำพิพากษาเสมอไป”

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

ความเห็นของสำนักงาน

การหักวันคุมขังไม่ทดแทนความเสียหายจากการถูกขังของผู้ที่ศาลพิพากษายกฟ้องในภายหลัง หรือผู้ที่ศาลรอการลงโทษ ซึ่งไม่มีโทษจำคุกให้หัก สำนักงานจึงถือว่าการอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตและการยื่นคำร้องใหม่ตั้งแต่ชั้นแรกเป็นประเด็นหลักของคดี

กฎหมายเปรียบเทียบ: เหตุไม่ปล่อยชั่วคราวในอังกฤษ สหรัฐอเมริกา และเยอรมนี

ระบบที่นำมาเปรียบเทียบในหัวข้อนี้วางหลักเดียวกับมาตรา 107 ของไทย คือการปล่อยระหว่างรอการพิจารณาเป็นหลัก และการไม่ปล่อยต้องมีเหตุที่กฎหมายระบุ ความต่างอยู่ที่ถ้อยคำของเหตุและเครื่องมือที่ใช้แทนการคุมขัง

อังกฤษ Bail Act 1976 (พระราชบัญญัติการปล่อยชั่วคราว ค.ศ. 1976) section 4(1) (มาตรา 4(1)) บัญญัติว่า "A person to whom this section applies shall be granted bail except as provided in Schedule 1 to this Act" (บุคคลที่มาตรานี้ใช้บังคับต้องได้รับการปล่อยชั่วคราว เว้นแต่เป็นไปตามบัญชีที่ 1 ท้ายพระราชบัญญัตินี้) และ Schedule 1 Part I paragraph 2(1) (บัญชีที่ 1 ภาค 1 ข้อ 2(1)) ให้ศาลไม่ปล่อยได้เมื่อพอใจว่ามีเหตุอันมีน้ำหนัก (substantial grounds) ให้เชื่อว่าจำเลยจะไม่มามอบตัวตามนัดจะกระทำความผิดระหว่างปล่อย หรือจะยุ่งเกี่ยวกับพยานหรือขัดขวางกระบวนยุติธรรม[ต่างประเทศ ๑] เหตุทั้งสามใกล้เคียงกับมาตรา 108/1 (1) (2) และ (3) ของไทย และทั้งสองระบบตั้งต้นจากการปล่อยเป็นหลัก

สหรัฐอเมริกา ในคดี United States v. Salerno ศาลสูงสุดสหรัฐรับรองความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของการคุมขังก่อนพิจารณาตาม Bail Reform Act of 1984 (พระราชบัญญัติปฏิรูปการปล่อยชั่วคราว ค.ศ. 1984) โดยวางถ้อยคำว่า "In our society liberty is the norm, and detention prior to trial or without trial is the carefully limited exception" (ในสังคมของเรา เสรีภาพเป็นหลัก และการคุมขังก่อนพิจารณาหรือโดยไม่มีการพิจารณาเป็นข้อยกเว้นที่จำกัดอย่างระมัดระวัง)[ต่างประเทศ ๒] ถ้อยคำนี้ตรงกับหลักตั้งต้นของมาตรา 107 ของไทย

เยอรมนี Strafprozessordnung (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเยอรมัน เรียกย่อว่า StPO) § 112 ให้สั่งคุมขังระหว่างสอบสวนได้เมื่อผู้ถูกกล่าวหามีเหตุสงสัยอย่างหนักแน่นว่ากระทำผิดและมีเหตุคุมขัง เช่น หลบหนี เสี่ยงจะหลบหนี หรือเสี่ยงจะทำลายพยานหลักฐาน และห้ามสั่งเมื่อไม่ได้สัดส่วนกับความสำคัญของคดีและโทษที่คาดหมาย ส่วน § 116 ให้ศาลระงับการบังคับตามหมายคุมขังที่อาศัยเหตุ

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

เสี่ยงหลบหนีอย่างเดียว เมื่อมาตรการที่กระทบน้อยกว่าเพียงพอ[ต่างประเทศ ๓] หลักนี้ใกล้เคียงกับการที่คำร้องใหม่ของไทยเสนอเงื่อนไขตามมาตรา 108 วรรคสามเพื่อตอบเหตุไม่อนุญาต

นิติเศรษฐศาสตร์: ต้นทุนของคำสั่งไม่ให้ประกันตัว

Will Dobbie, Jacob Goldin และ Crystal S. Yang ศึกษาผลของการคุมขังก่อนพิจารณาจากข้อมูลคดีในสหรัฐอเมริกาที่ผู้พิพากษาถูกจัดให้พิจารณาคดีแบบเกือบสุ่ม และรายงานใน American Economic Review (วารสารเศรษฐศาสตร์อเมริกัน ค.ศ. 2018) ว่าการคุมขังก่อนพิจารณาเพิ่มโอกาสที่จำเลยจะถูกพิพากษาว่ากระทำผิด ส่วนใหญ่ผ่านการรับสารภาพ ไม่มีผลสุทธิต่อการกระทำผิดในอนาคต และลดการมีงานทำในระบบ ผู้วิจัยอธิบายว่าผลเหล่านี้สอดคล้องกับการที่การคุมขังทำให้อำนาจต่อรองของจำเลยในการเจรจารับสารภาพอ่อนลง[ต่างประเทศ ๔]

สำนักงานเห็นว่าข้อค้นพบนี้สนับสนุนการอ่านมาตรา 108/1 ตามถ้อยคำ คือการไม่อนุญาตต้องมี "เหตุอันควรเชื่อ" ตามเหตุที่มาตรานั้นระบุ เพราะงานวิจัยพบว่าการคุมขังก่อนพิจารณามีผลต่อผลของคดีและการมีงานทำในระบบของผู้ต้องหาหลังคดี นอกเหนือจากระยะเวลาที่ถูกขัง คำร้องใหม่ที่เสนอเงื่อนไขตามมาตรา 108 วรรคสามแทนการคุมขังเป็นทางที่ตัวบทเปิดไว้ และลดผลดังกล่าวได้

คำถามที่พบบ่อยเมื่อศาลไม่ให้ประกันตัว

คำตอบในหัวข้อนี้เป็นหลักทั่วไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 106 ถึงมาตรา 119 ทวิ และมาตรา 196 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 22 และคำพิพากษาที่อ้างไว้ในหน้านี้ ผลของแต่ละคดีขึ้นกับข้อเท็จจริงและดุลพินิจของศาล

ศาลไม่ให้ประกันตัว จะทำอย่างไร

อุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นไปศาลอุทธรณ์ตามมาตรา 119 ทวิ และยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวใหม่ที่ตอบเหตุผลในคำสั่งเดิม คำสั่งศาลอุทธรณ์ที่ยืนตามศาลชั้นต้นเป็นที่สุด แต่ไม่ตัดสิทธิยื่นคำร้องใหม่

อุทธรณ์คำสั่งไม่ให้ประกันตัวได้กี่ชั้น

คำสั่งไม่อนุญาตของศาลชั้นต้นอุทธรณ์ไปศาลอุทธรณ์ และคำสั่งไม่อนุญาตของศาลอุทธรณ์อุทธรณ์ไปศาลฎีกาตามมาตรา 119 ทวิ วรรคหนึ่ง ส่วนคำสั่งของศาลอุทธรณ์ที่ไม่อนุญาตยืนตามศาลชั้นต้นเป็นที่สุดตามวรรคท้าย

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

ยื่นคำร้องขอประกันตัวใหม่ได้กี่ครั้ง

มาตรา 119 ทวิ วรรคท้ายไม่ตัดสิทธิยื่นคำร้องใหม่ และตัวบทในหมวดการปล่อยชั่วคราวไม่ได้จำกัดจำนวนครั้ง คำร้องใหม่ควรมีข้อเท็จจริงหรือหลักประกันใหม่ที่ตอบเหตุผลของคำสั่งเดิม

ข้อหาร้ายแรง ศาลต้องไม่ให้ประกันตัวหรือไม่

ความหนักเบาแห่งข้อหาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ศาลพิจารณาประกอบตามมาตรา 108 วรรคหนึ่ง ส่วนการไม่อนุญาตต้องมีเหตุอันควรเชื่อตามห้าเหตุในมาตรา 108/1 ในคดีที่อัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปี คำร้องที่ยื่นระหว่างสอบสวนหรือระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น ศาลต้องถามพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือโจทก์ก่อนว่าจะคัดค้านหรือไม่ เว้นแต่ไม่อาจถามได้โดยมีเหตุอันควร ซึ่งศาลงดการถามได้แต่ต้องบันทึกเหตุไว้ตามมาตรา 109

ศาลเพิกถอนการปล่อยชั่วคราวแล้ว อุทธรณ์ได้หรือไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 107/2537 และ 3594/2557 ถือว่าคำสั่งเพิกถอนการปล่อยชั่วคราวเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา 196 และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 107/2537 ไม่ถือว่าคำสั่งเพิกถอนเป็นคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวตามมาตรา 119 ทวิ ช่องทางที่เหลืออยู่คือยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวใหม่ที่ตอบเหตุของการเพิกถอน

ไม่ได้ประกันตัว วันที่ถูกขังหักออกจากโทษหรือไม่

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 22 ให้หักจำนวนวันที่ถูกคุมขังก่อนศาลพิพากษาออกจากระยะเวลาจำคุก เว้นแต่คำพิพากษาจะกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4451-4453/2564 ถือว่ามาตรานี้ไม่ได้บังคับให้หักทุกกรณี

แหล่งอ้างอิงกฎหมายต่างประเทศและนิติเศรษฐศาสตร์

ตัวบทและคำพิพากษาต่างประเทศในหน้านี้สำนักงานเปิดอ่านจากเว็บไซต์ทางการหรือสำเนาคำพิพากษาฉบับเต็ม และตรวจข้อมูลบรรณานุกรมของงานวิชาการกับ Crossref (ฐานข้อมูลทะเบียนเลขดีโอไอของงานวิชาการ) เมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569 ข้อความภาษาไทยในหน้านี้เป็นการสรุปความของสำนักงานจากต้นฉบับภาษาต่างประเทศ

1. Bail Act 1976 (พระราชบัญญัติการปล่อยชั่วคราว ค.ศ. 1976) (c. 63), section 4 General right to bail of accused persons and others (มาตรา 4 สิทธิทั่วไปของผู้ถูกกล่าวหาและบุคคลอื่นที่จะได้รับการปล่อยชั่วคราว) — ที่มา: https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1976/63/section/4 และ Schedule 1 Part I Defendants Accused or Convicted of Imprisonable Offences (บัญชีที่ 1 ภาค 1 จำเลยที่ถูกกล่าวหาหรือถูกพิพากษาว่ากระทำความผิดที่มีโทษจำคุก)

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

paragraph 2(1) (ข้อ 2(1)) — ที่มา: https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1976/63/schedule/1/part/I (ตัวบทฉบับปัจจุบันบน legislation.gov.uk) เปิดอ่านเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

2. United States v. Salerno, 481 U.S. 739 (1987) — สำเนาคำพิพากษาที่ Legal Information Institute (สถาบันข้อมูลกฎหมาย) ของ Cornell Law School (คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยคอร์เนล) ที่ law.cornell.edu เปิดอ่านเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

3. Strafprozessordnung (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเยอรมัน, StPO) § 112 Voraussetzungen der Untersuchungshaft; Haftgründe (เงื่อนไขของการคุมขังระหว่างสอบสวน; เหตุแห่งการคุมขัง) — ที่มา: https://www.gesetze-im-internet.de/stpo/_112.html และ § 116 Aussetzung des Vollzugs des Haftbefehls (การงดบังคับตามหมายคุมขัง) — ที่มา: https://www.gesetze-im-internet.de/stpo/_116.html · gesetze-im-internet.de ของ Bundesministerium der Justiz (กระทรวงยุติธรรมแห่งสหพันธ์) ถ้อยคำภาษาเยอรมัน เปิดอ่านเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

4. Will Dobbie, Jacob Goldin and Crystal S. Yang, The Effects of Pre-Trial Detention on Conviction, Future Crime, and Employment: Evidence from Randomly Assigned Judges (ผลของการคุมขังก่อนพิจารณาต่อการถูกพิพากษาว่ากระทำผิด การกระทำผิดในอนาคต และการมีงานทำ: หลักฐานจากผู้พิพากษาที่ถูกจัดแบบสุ่ม), 108(2) American Economic Review (วารสารเศรษฐศาสตร์อเมริกัน) 201–240 (2018), doi:10.1257/aer.20161503 — ตรวจบรรณานุกรมและบทคัดย่อกับ Crossref

ข้อมูลอ้างอิงของหน้านี้

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 22
ใช้บังคับแล้ว ถ้อยคำตามฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติมของฐานข้อมูลกฤษฎีกา ซึ่งแสดงฉบับปรับปรุงล่าสุดที่ใช้บังคับตั้งแต่ 30 ธันวาคม 2568 · ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 106, 107, 108, 108/1, 108/2, 109, 119 ทวิ, 196
ใช้บังคับแล้ว ถ้อยคำตามฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติมที่ฐานข้อมูลแสดง ณ วันที่ตรวจ · ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

คำพิพากษาศาลฎีกา 4829/2553 · 107/2537 · 3594/2557 · 4451-4453/2564
เปิดอ่านบนระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา เมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569

ถ้อยคำตัวบทฉบับเต็มและลิงก์แหล่งที่มาอยู่ในเชิงอรรถท้ายหน้า · ปรับปรุงหน้าเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

ข้อจำกัด: หน้านี้เป็นข้อมูลกฎหมายทั่วไป ผลของแต่ละคดีขึ้นกับข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน และดุลพินิจของศาล ไม่ใช่ความเห็นทางกฎหมายสำหรับคดีใดคดีหนึ่ง และไม่ใช่คำรับรองผลของคดี

ตัวบท ถ้อยคำกฎหมายคัดคำต่อคำ **คำวินิจฉัยของศาล** สาระของคำพิพากษาศาลฎีกา **ความเห็นของสำนักงาน** การวิเคราะห์ของผู้เขียน

เชิงอรรถและแหล่งที่มา

1. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๗ บัญญัติว่า “เมื่อได้รับคำร้องให้ปล่อยชั่วคราว ให้เจ้าพนักงานหรือศาลรีบสั่งอย่างรวดเร็วและผู้ต้องหาหรือจำเลยทุกคนพึงได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว โดยอาศัยหลักเกณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๘/๑ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๓ และมาตรา ๑๑๓/๑ คำสั่งให้ปล่อยชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าวโดยทันที”

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

2. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๘/๑ บัญญัติว่า “การสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราว จะกระทำได้ต่อเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้ (๑) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะหลบหนี (๒) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน (๓) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปก่อเหตุอันตรายประการอื่น (๔) ผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันไม่น่าเชื่อถือ (๕) การปล่อยชั่วคราวจะเป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อการสอบสวนของเจ้าพนักงานหรือการดำเนินคดีในศาล คำสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราวต้องแสดงเหตุผล และต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยและผู้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว”
ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

3. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๑๙ ทวิ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ผู้ร้องขอมีสิทธิยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้ ดังต่อไปนี้ (๑) คำสั่งของศาลชั้นต้น ให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์ (๒) คำสั่งของศาลอุทธรณ์ ให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกา ให้ศาลชั้นต้นที่รับคำร้องอุทธรณ์คำสั่งรีบส่งคำร้องดังกล่าวพร้อมด้วยสำนวนความ หรือสำเนาสำนวนความเท่าที่จำเป็นไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณา และมีคำสั่งโดยเร็ว คำสั่งของศาลอุทธรณ์ที่ไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวยืนตามศาลชั้นต้นให้เป็นที่สุด แต่ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิที่จะยื่นคำร้องให้ปล่อยชั่วคราวใหม่”
ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

4. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๒ บัญญัติว่า “โทษจำคุก ให้เริ่มแต่วันมีคำพิพากษา แต่ถ้าผู้ต้องคำพิพากษาถูกคุมขังก่อนศาลพิพากษา ให้หักจำนวนวันที่ถูกคุมขังออกจากระยะเวลาจำคุกตามคำพิพากษา เว้นแต่คำพิพากษานั้นจะกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น ในกรณีที่คำพิพากษากล่าวไว้เป็นอย่างอื่น โทษจำคุกตามคำพิพากษาเมื่อรวมจำนวนวันที่ถูกคุมขังก่อนศาลพิพากษาในคดีเรื่องนั้นเข้าด้วยแล้ว ต้องไม่เกินอัตราโทษขั้นสูงของกฎหมายที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่ได้กระทำลงนั้น ทั้งนี้ ไม่เป็นการกระทบกระเทือนบทบัญญัติในมาตรา ๙๑”
ที่มา ประมวลกฎหมายอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

5. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๗ อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ 1

6. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๘ บัญญัติว่า “ในการวินิจฉัยคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ต้องพิจารณาข้อเหล่านี้ประกอบ (๑) ความหนักเบาแห่งข้อหา (๒) พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงใด (๓) พฤติการณ์ต่าง ๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร (๔) เชื่อถือผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันได้เพียงใด (๕) ผู้ต้องหาหรือจำเลยน่าจะหลบหนีหรือไม่ (๖) ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวมีเพียงใดหรือไม่ (๗) ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องขังตามหมายศาล ถ้ามีคำคัดค้านของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ โจทก์ หรือผู้เสียหาย แล้วแต่กรณี ศาลพึงรับประกอบการวินิจฉัยได้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลอาจรับฟังข้อเท็จจริง รายงานหรือความเห็นของเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการนั้นเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งคำร้องด้วยก็ได้ ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่หรือเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติ หรือในกรณีที่ผู้นั้นยินยอมจะสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการหลบหนี หรือภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น แต่ถ้าผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีอายุไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ แม้ผู้นั้นยินยอม จะสั่งให้ใช้อุปกรณ์ดังกล่าวได้ต่อเมื่อผู้นั้นมีพฤติการณ์ที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่นอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุสมควรประการอื่น”
ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE

WhatsApp

WeChat

7. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๙ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องหาหรือถูกฟ้องในความผิดมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปี ถ้ามีคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ในระหว่างสอบสวนหรือระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ศาลจะต้องถามพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือโจทก์ว่าจะคัดค้านประการใดหรือไม่ ถ้าไม่อาจถามได้โดยมีเหตุอันควรศาลจะงดการถามเสียก็ได้แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้”
ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

8. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๘/๒ บัญญัติว่า “ในกรณีที่พยานสำคัญในคดีอาจได้รับภัยอันตรายอันเนื่องมาแต่การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย พยานนั้นอาจคัดค้านการปล่อยชั่วคราวนั้นได้ โดยยื่นคำร้องต่อพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาล แล้วแต่กรณี ถ้ามีคำคัดค้านการปล่อยชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือศาล แล้วแต่กรณี พิจารณาคำคัดค้านดังกล่าวทันที โดยให้มีอำนาจเรียกผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งสองฝ่ายมาสอบถามเพื่อประกอบการพิจารณาและมีคำสั่งตามที่เห็นสมควร”
ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

9. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๑๙ ทวิ อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ 3

10. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๖ บัญญัติว่า “คำสั่งระหว่างพิจารณาที่ไม่ทำให้คดีเสร็จสำนวน ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งนั้นจนกว่าจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในประเด็นสำคัญและมีอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นด้วย”
ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

11. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4829/2553 (ป.วิ.อ. มาตรา 108, 196). ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “การที่ศาลชั้นต้นไม่ไต่สวนคำร้องของจำเลยที่ 2 เพื่อประกอบการพิจารณาขอให้ปล่อยชั่วคราวก็สืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้ปล่อยจำเลยที่ 2 ชั่วคราว ซึ่งเป็นดุลพินิจของศาลชั้นต้นที่จะพิจารณาโดยอาศัยหลักเกณฑ์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 108”
ที่มา ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา (ค้นด้วยเลขคำพิพากษา) เปิดอ่านเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569 · ข้อจำกัด: อ่านจากฉบับย่อและส่วนต้นของฉบับเต็มที่ระบบแสดง ผลของคดีผูกกับข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง · จำเลยไม่ได้ใช้ช่องทางอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตตามมาตรา 119 ทวิ ในคดีนี้

12. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๖ บัญญัติว่า “คำร้องขอให้ปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราวโดยไม่ต้องมีประกันหรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกัน ไม่ว่าผู้นั้นต้องควบคุมหรือขังตามหมายศาล ย่อมยื่นได้โดยผู้ต้องหา จำเลย หรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องดังนี้ (๑) เมื่อผู้ต้องหาถูกควบคุมอยู่และยังมิได้ถูกฟ้องต่อศาล ให้ยื่นต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี (๒) เมื่อผู้ต้องหาต้องขังตามหมายศาลและยังมิได้ถูกฟ้องต่อศาลให้ยื่นต่อศาลนั้น (๓) เมื่อผู้ต้องหาถูกฟ้องแล้ว ให้ยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้น (๔) เมื่อศาลอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์แล้ว แม้ยังไม่มีการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา หรือมีการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาแล้วแต่ยังไม่ได้ส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ให้ยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้น ในกรณีที่ศาลชั้นต้นเห็นสมควรให้ปล่อยชั่วคราว ให้ศาลชั้นต้นสั่งอนุญาตมิฉะนั้นให้รีบส่งคำร้องพร้อมสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาเพื่อสั่ง แล้วแต่กรณี (๕) เมื่อศาลส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแล้ว จะยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้น หรือจะยื่นต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณีก็ได้ ในกรณีที่ยื่นต่อศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นรีบส่งคำร้องไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาเพื่อสั่ง แล้วแต่กรณี”
ที่มา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับรวมแก้ไขเพิ่มเติม · ฐานข้อมูลกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงล่าสุด. ตรวจถ้อยคำเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2569

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat

13. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 107/2537 (ป.วิ.อ. มาตรา 108, 119 ทวิ, 196). ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “คำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้เพิกถอนการปล่อยชั่วคราว ถือเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 196 ซึ่งเป็นดุลพินิจของศาลชั้นต้นที่จะพิจารณาโดยอาศัยหลักเกณฑ์แห่งมาตรา 108 และไม่ถือว่าเป็นคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวตามมาตรา 119 ทวิ”

    ที่มา ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา (ค้นด้วยเลขคำพิพากษา) เปิดอ่านเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569 · ข้อจำกัด: อ่านจากฉบับย่อและส่วนต้นของฉบับเต็มที่ระบบแสดง ผลของคดีผูกกับข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง · เป็นคำพิพากษาก่อนการแก้ไขมาตรา 108 และเพิ่มมาตรา 108/1 ในภายหลัง ใช้ได้ในส่วนหลักเรื่องประเภทของคำสั่ง

14. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3594/2557 (ป.วิ.อ. มาตรา 108, 196). ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “เป็นดุลพินิจของศาลชั้นต้นที่พิจารณาโดยอาศัยหลักเกณฑ์แห่ง ป.วิ.อ. มาตรา 108 และเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ไม่ทำให้คดีเสร็จสำนวน กรณีจึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ฎีกาคำสั่งนั้นในระหว่างพิจารณาตาม ป.วิ.อ. มาตรา 196”

    ที่มา ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา (ค้นด้วยเลขคำพิพากษา) เปิดอ่านเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569 · ข้อจำกัด: อ่านจากฉบับย่อและส่วนต้นของฉบับเต็มที่ระบบแสดง ผลของคดีผูกกับข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง · คดีในชั้นสอบสวน ผู้ต้องหาเป็นชาวต่างชาติที่ถูกเพิกถอนการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร

15. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๒ อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ 4

16. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4451-4453/2564 (ป.อ. มาตรา 22). ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “ป.อ. มาตรา 22 วรรคแรก ไม่ได้บัญญัติให้ศาลต้องหักจำนวนวันที่ถูกคุมขังออกจากระยะเวลาจำคุกตามคำพิพากษาเสมอไป”

    ที่มา ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา (ค้นด้วยเลขคำพิพากษา) เปิดอ่านเมื่อ 19 และ 20 ตุลาคม 2569 · ข้อจำกัด: อ่านจากฉบับย่อและส่วนต้นของฉบับเต็มที่ระบบแสดง ผลของคดีผูกกับข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง · ข้อเท็จจริงเป็นการขังซ้อนกันหลายสำนวน

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240 โทรศัพท์ 081 654 5922
contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com

LINE WhatsApp WeChat